

Naturvårdsverkets Webb-enkät om vindkraftsstrategi 80+20 TWh

1. Kommer strategin bidra till en hållbar vindkraftsutbyggnad?

Nej

Internationell grundforskning visar att havsbaserade industrianläggningar orsakar större negativ klimateffekt än fortsatt användning av fossil energi, i vart fall sett i det 10-åriga perspektiv som anses vara ödesgillt för klimatomställningen (Keith-Miller. Archer).

Det gäller även större landbaserade anläggningar som därutöver får en rad kumulativt farliga effekter på människor, näringsliv och samhällsfunktioner.

Staten och länsstyrelserna är i första hand skyldiga att avbryta pågående projektering i avvaktan på att staten tar fram vetenskapliga fakta och relevanta regelverk.

Staten måste också göra en analys av den aviserade tekniska utvecklingen, om verk med 3-400 meters höjd och effekter om 8-20 MW, som kan vara mogen om 5-10 år. Sannolikt är den återstående landytan inte lämplig för dessa framtida verk. I vart fall inte i södra och mellersta Sverige och stora delar av Norrland. Havsbaserad vindkraft är helt otänkbar p.g.a. de allvarliga klimateffekterna som kan medföra destruktiva effekter på land.

Vi måste våga börja acceptera naturlagarna och landskapets begränsningar och så tidigt som möjligt ta bort skygglapparna och titta utanför boxen.

Innan dessa analyser är genomförda är det meningslöst att arbeta med detaljfrågor.

Upplägget utgår från Energiöverenskommelsen, en politisk kompromiss, som nödlösning på en mångårig förlamande låsning av energipolitiken. Partierna bakom överenskommelsen berörde inte med en rad, medborgarnas alarmerande information om hälsorisker och miljöskador som hade framförts. Och som i ökande grad hade rapporterats av drabbade medborgare under de senaste tio åren.

Här finns klara inslag av lobbyism inom Centerpartiet och markägarentressen inom LRF (Lantbrukarnas Riksförbund), som är ansluten till vindkraftsbranschens internationellt dominerade Svensk Vindenergi.

Klart uttalat i pågående kampanj i branschorganet ATL och på hemsidan. Utan klirret i markägarnas plånböcker hade inte många vindkraftverk kunnat byggas. Inte heller om man följt gränsvärdet 35 dBA som gällde för områden med tyst bakgrundsljud, vilket flera gånger avvisats, trots tydliga bevis från långtidsmätningar och kontinuerligt framlagda riksdagsmotioner om gränsvärde 35 dBA, samt utvärdering av de destruktiva effekterna på folkhälsan, klimatet, ekosystemen, biodiversiteten och det nationella skogsbruket. Efter att i många år ha följt vindkraftsexploateringen i Sverige kan jag konstatera att den inte är baserad på vetenskapliga fakta.

Utan misslets av en rad vilseledande information, undermåliga beslutsunderlag, felaktiga och filtrerade gränsvärden (underkända av WHO), irrelevanta beräkningsmodeller (Nord2000), trubbiga mätmetoder och olämpliga mätinstrument, partiska egenkontrollsystem. Total mörkläggning av verkens emission av infraljud, markvibrationer, amplitudmodulerat ljud (AM) och turbulens, har lett landet in på en farlig väg.

Begreppet "förnybar energi" är långt ifrån detsamma som "hållbar" eller "klimatvänlig" energi.

Det kan i ett värsta scenario i stället vara en samhällsfara, som kan få en självutplånande verkan genom destruktiva effekter på folkhälsa, uppväxtmiljö, klimat, ekosystem, biodiversitet, de areala näringarna (lant- o skogsbruk), turismnäring (förstörd landskapsbild), dricks- och grundvattentillgång, samt stora förluster av medborgarnas livskvalitet (rekreation, jakt, fiske....) och privatekonomiska värden (intrång, förlorad rådhighet och sänkta fastighetsvärden)....

Ofta under ledning av ministrar med bristande naturvetenskaplig bakgrund, fakta-abstinens och fanatisk-dogmatisk inställning; Maud Olofsson C (Gymnasium. Styrelseledamot Arise), Andreas Carlgren C (avbrutna lärarstudier), Lena Ek C (juridik), Åsa Romson MP (teaterutbildning), Karolina Skog MP (humanekologi), Isabella Lövin MP (Radioproducentutbildning vid Dramatiska institutet).

Problemen med vindkraftsbuller togs med i den nationella bullerutredningen 2012. Den specifika arbetsgruppen konstaterade de väl kända problemen, varefter gruppen snabbt lyftes bort ur utredningen för att mörkläggas i en intern anonym tjänstemannagrupp inom berörda myndigheter.

Centralpolitikernas bristande kompetens uppvägs istället av lokalpolitikernas bredare kunskapsbas och medborgarnas dyrköpta erfarenheter.

Effekterna av havsbaserad vindkraft i Västsverige i samverkan med EU:s planer på 15.000 verk i Nordsjön och Danmarks planer på 5.000 verk, kan bli förödande och är en ödesfråga som omgående måste utsättas för riskanalys i enlighet med miljölagstiftningen.

Vetenskapliga studier signalerar medicinska, patologiska och psykologiska effekter, som dämpad hjärnaktivitet, förtjockningar av hjärtsäck, lungvävnad och blodkärl, depression m.m., vilket måste utvärderas av landets främsta expertis. Dokumentation kan presenteras.

Likaså de smygande nationalekonomiska effekterna på sjukvårdssystem, medicinförbrukning och sociala system.

Samma sak gäller de klimatologiska effekterna, som uppstår genom uppvärmning av marktemperaturen på land och kondensering av fuktig havsluft, vilket leder till att nederbörden hamnar i havet och att luften är torr när den når land (Keith-Miller. Archer). Detta leder till torka, lägre tillväxt och livsmedelsproduktion, mindre tillgång på dricks- och grundvatten. Den nationellt viktiga skogsnäringen kan bli extremt utsatt. Teorierna bekräftas av tyska beräkningar som ser kopplingar till torråret 2018. Tyskland upplever nu tredje torråret på rad och 30 % av skogarna är döda.

Regeringens nya förslag till vindkraftsstrategi med 5-6-faldig utökning av vindkraften (80+20 off-shore + ej redovisat reserveffekt 20 TWh + 3-5 kraftledningar + energilagarsystem) kan bli den största felsatsningen i svensk historia.

Ett stort medicinskt kliniskt experiment med hela befolkningen som försöksobjekt. Inte enbart den marginaliserade landsbygden utan långt in i de flesta större centralorterna. En tung bullermatta med pulserande infraljud, som redan konstateras i Finland.

Se nuläget i databasen Vindkollen och de nya skrämmande förslaget under Naturvårdsverkets hemsida och kartbilden <https://geovis-energimyndigheten.metria.se/>

I förslaget till strategi finns inte en rad om det vetenskapliga läget eller att WHO i European Guidelines for Environmental Noise 2018, bestämt fastställt att dBA är olämpligt för analys av vindkraftbuller och rekommenderar att regeringarna tar fram nya beräkningsmodeller i samverkan med sjukvårdssektorn. Vi upprepar våra varningar till det politiska systemet och framför återigen förslag på moratorium och tillsättande av en Parlamentarisk kommission med uppdrag att genomföra riskanalys enligt redovisad agenda och ambitionen att först tillämpa gällande lagstiftning enligt

- **Kap 2, 2-31 MB, avseende kunskapskrav, försiktighet och bästa möjliga teknik**

- **Kap 6 Miljöbalken. Miljöbedömningar.**

- **2 §** Med miljöeffekter avses i detta kapitel **direkta** eller **indirekta, positiva** eller **negativa, tillfälliga** eller **bestående, kumulativa** eller **inte kumulativa** och som uppstår på **kort, medellång** eller **lång sikt** på miljöaspekterna;
 - befolkning och människors hälsa
 - djur- eller växtarter som är skyddade enligt 8 kap. MB och biologisk mångfald i övrigt
 - mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö
 - hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt
 - annan hushållning med material, råvaror och energi, eller
 - andra delar av miljön
- **3 §** En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska göra en strategisk miljöbedömning, om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

- **Klimatlagen 2 §; Regeringen ska bedriva ett klimatpolitiskt arbete som**

1. syftar till att förhindra farlig störning i klimatsystemet,
2. bidrar till att skydda ekosystemen samt nutida och framtida generationer mot skadliga effekter av klimatförändring,
3. är inriktat på att minska utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser och att bevara och skapa funktioner i miljön som motverkar klimatförändring och dess skadliga effekter, och
4. vilar på vetenskaplig grund och baseras på relevanta tekniska, sociala, ekonomiska och miljömässiga överväganden

Det kan i detta läge inte vara rätt att disponera löntagarnas pensionsfonder för denna energiform. Som i långa loppet kan bli en tärande belastning för kommande generationer.

2. Synpunkter på upplägget av strategin?

Upplägget saknar demokratisk förankring och uppfyller inte lagstiftningen, då den inte beaktar

- **Kap 2, 2-31 Miljöbalken, avseende kunskapskrav, försiktighet och bästa möjliga teknik.**

- **Kap 6, §2-3 Miljöbalken. Miljöbedömningar.**

- § 1-4 **Klimatlagen**. Avseende kriteriet att regeringen bara får fatta beslut som enligt §4. ”*vilar på vetenskaplig grund och baseras på relevanta tekniska, sociala, ekonomiska och miljömässiga överväganden för ”vetenskaplig grund och baseras på relevanta tekniska, sociala, ekonomiska och miljömässiga överväganden”*”.

Två generaldirektörer kan då inte sätta sig över lagstiftningen och föregripa den demokratiska processen.

Lagstiftningen är helt klar över att man inte kan äventyra landets folkhälsa, miljö och näringsliv utan att ta hänsyn till det nya dramatiskt ökade kunskapsläget, generella krav på försiktighet och bästa möjliga teknik, samt att genomföra miljöbedömningar och fatta beslut som ”*vilar på vetenskaplig grund och baseras på relevanta tekniska, sociala, ekonomiska och miljömässiga överväganden för ”vetenskaplig grund och baseras på relevanta tekniska, sociala, ekonomiska och miljömässiga överväganden”*”.

Ett första krav

Detta är en nationell strategi som bör beslutas av riksdag under demokratisk ledning.

Uppdrag ska då lämnas av riksdag och regering, för att nå en heltäckande syn på effekter på viktiga samhällssektorer.

1. Sjukvårdssektorn.
2. Skogsstyrelsen och skogsbranschen
3. Lantbruksstyrelsen och LRF
4. Turistnäringen
5. Industriförbundet etc.

Vetenskapliga fakta talar för att ”förnybar” energi inte uppfyller kraven för ”hållbar” och ”klimatvänlig” energi. Internationell grundforskning visar att havsbaserade industrianläggningar orsakar större negativ klimateffekt än fortsatt användning av fossil energi, i vart fall sett i det 10-åriga perspektiv som anses vara ödesgillt för klimatomställningen. Det gäller även större landbaserade anläggningar som därutöver får en rad kumulativt farliga effekter på människor, näringsliv och samhällsfunktioner.

Länsstyrelserna är i första hand skyldiga till att avbryta pågående projektering i avvaktan på att staten tar fram miljöbedömningar genom oberoende vetenskaplig expertis och fastställer nya regelverk.

Innan dess är fördjupad detaljplanering meningslös.

Vindkraften bär inte heller sina verkliga kostnader.

Medborgarna och landets riksdagsledamöter har rätt att få information om de ekonomiska konsekvenserna för 3-5 kraftledning (kostnader och ytbehov), oklara reserv- och energilagringssystem, oklara effektproblem vid köldperioder, garantier för import, överföringsförluster, indirekta nationalekonomiska förluster genom lägre tillväxt och skador inom den viktiga skogsnäringen, lägre livsmedelsproduktion, minskad vattentillgång (högre priser) och enskilda medborgares kostnader för förlorad hälsa, uppväxtmiljö, intrång och råddighet samt förlorade fastighetsvärden, förslumning och avfolkning.

Här finns också en geopolitisk dignitet och landgrabbing incitament från länder där motståndet ökar och som får billig tillgång till svenska kulturbygder och orörd natur. Ofta utan eget kapital och med hjälp av billiga EU-fonder. Och möjlighet att tillgodogöra sig effekten i den nationella redovisningen av ”förnybar” energi. I Italien och Spanien har stor del av vindindustrin övertagits av diffusa ägarintressen som sprider sig norrut. Svensk vindenergi domineras av tyska och kinesiska intressen tillsammans med markägarintressen. Ca 95 % sägs vara finansierade av internationella aktörer. Det kan ifrågasättas om löntagarnas AP-fonder ska placeras i en energiform, som i långa loppet kan bli en tärande belastning för kommande generationer.

De största klipporna görs av de små bolagen vars affärsidé är att skaffa miljötillstånd för snabb försäljning och maskintillverkarna som garanteras löpande intäkter vid driftshaverier och utbyte av slitna maskindelar.

De uppenbara riskerna av dessa massiva planer, kan i ett värsta scenario visa sig ha samhällsfarliga effekter och leda till implosion av folkhälsa, viktiga samhällsfunktioner och näringsgrenar. Vilket innebär en kraftig begränsning av tillgänglig yta. Vi kan inte hamna i den mardrömssituation med ohälsa, torka och höga el-priser, som den tyska befolkningen påtvingats.

Det krävs då en sund demokratisk process för utvärdering av en alternativt hållbar energimix. Vilket nyligen valts av Japan och stöds av IPCC.

Svenska medborgare ska inte utsättas för massiva okontrollerade medicinska experiment.

Generaldirektörernas uppdragsdokument utgår från obevisade påståenden, vilket strider mot svensk lag och EU-direktiv.

- Kap 2, 2-31 MB, avseende kunskapskrav, försiktighet och bästa möjliga teknik

Nuläge, kunskapskrav:

Idag finns fakta som visar att ”förnybar” vindkraft inte varken är hållbar eller klimatvänlig.

Vid tidpunkten för framtagning av Uppdragsplanen (2019-01-18) var det väl känt att WHO hade fastställt att tillämpning av filtrerade dBA-värden var olämpliga vid analys av vindkraftsbuller, då de inte återger lågfrekvent ljud korrekt. Naturvårdsverket (SNV) är väl medvetet om att tre svenska studier visat att beräkningsmodellen NORD2000 underskattar lågfrekvent ljud med 8-10 dBA. Likaså att WHO uppmanat regeringarna att sluta tillämpa dBA och ta fram **ny typ av beräkningsmodell i samverkan med sjukvårdssektorn**, samt att temporärt tillämpa högst 38,3 dBA (45 dBden).

SNV är också väl medvetet om den frekventa förekomsten av amplitudmodulerade ljud som rapporterades vid långtidsmätningarna i Dragaliden 2014. Två till tre gånger det beräknade avståndet i vindriktningen och att forskarna föreslog sänkning till 35 dBA. Det avslogs egenmäktigt av SNV utan saklig motivation, vilket raserades medborgarnas förtroende för myndigheten som oberoende aktör. Nyligen visade en tysk rapport att AM-ljud är hörbart över 3,5 km under 20 % av tiden, vilket huvudsakligen sker under nattetid.

WHO:s medicinska bilaga sammanställdes av tre mycket kompetenta svenska medicinska experter, som ingående redogjorde för tydliga samband mellan generellt miljöbuller och allvarliga hälsoeffekter i en kompletterande rapport. De generella bevisen är i hög grad tillämpliga för vindkraftsbuller, med tanke på dess specifika karaktär och att andra klassiska rapporter visat att vindkraftsbuller vid 40 dBA är lika störande som hälsofarlig trafikbuller vid 55 dBA.

Men den nya WHO-rapporten gick längre och sammanställde en rad vetenskapliga rapporter som visar att vindkraftverk **kan generera infraljud** eller lägre frekvenser än ljud från trafik. De granskade rapporterna täckte forskning fram till 2014. Därefter finns en rad studier som visar allvarliga medicinska, patologiska och psykologiska effekter från verkens emission av infraljud. Det bör inte heller ha undgått SNV att the Australian Appeal Court, redan 2017 hade fastslagit samband mellan orsakad sömnlöshet och sjukdom och att dBA var olämpligt som gränsvärde. Ett tiotal globalt erkända experter var inkallade som vittnen.

Det är då ytterst provocativt av SNV att inte beakta de nya rönen och därtill påbörja en desperat revidering av bullerregelverket och snabbt föreslå en permanentning av den förlegade ”praxisen” 40 dBA.

I synnerhet som den tyska specialläkarorganisationen Ärzte für Immissionsschutz rekommenderar 60 dBZ eller 10 km avstånd från ett enda verk. Vi vet också att avsevärda infraljudnivåer kan utbreda sig >90 km från vindindustriella anläggningar (Omar Marcillo), samverka med andra anläggningar och lägga tunga bullermattor över stora områden. Vilket redan konstaterats i Finland. Den tyske forskaren Stephan Kaula har utvärderat hälsoeffekterna vid vindkraftverk och varnat Förbundsrepublikens regering för att nationen kan komma att bestå av ”irriterade, trötta och sjuka människor”.

SNV har här brustit i sin myndighetsutövning och sitt uppdrag att verka för en hållbar vindkraft.

Det primära målet måste självklart vara att säkerställa människornas säkerhet.

Det finns i detta läge enbart en utväg:

Anmäla nya vetenskapliga fakta och de oklara konsekvenserna till berörda departement avseende de potentiellt allvarliga effekterna på folkhälsa, klimat, ekosystem och behovet att utvärdera de national-ekonomiska följd effekterna på sjukvårdssektorn, medicinförbrukning, uppväxtmiljön och studieresultat, livslängd, arbetslivet, socialsystemen, den minskade tillväxtens effekter på lant- och skogsbruk (torka), livsmedelsproduktion och dricks- och grundvattentillgång.

Samt förutsättningarna att uppnå de nationella miljömålen och Agenda2030-målen.

Det är sedan riksdagens och regeringens uppgift att anslå nödvändiga medel för tvärvetenskaplig analys.

Viktiga delfrågor och regelverk med begränsande effekt måste först fastställas; såsom dosrat-nivåer vid långtidsexponering, infraljudspåverkan (medicinska, patologiska, psykologiska effekter), sömnstörnings-effekter (hormon- och immunsystem), individuella hörseltrösklar (barn, 50+, öronsjukdomar och skador), numeriska simuleringsmodeller i 3D (Uppsala Universitet), regelverk för beräknings- och mätmodeller (WHO-krav), utökade skyddsavstånd till naturskyddsområden, förbud av vindkraft i tillrinningsområden för vattentäkter, genomförandet av EU:s tjäderdirektiv, kompensationsåtgärder för hotade fågelarter, nationellt regelverk för skydd av fladdermus (EUROBAT2015. EU:krav 2024), internationellt regelverk för skydd av fyra migrerande högrisk fladdermusarter, etc.

Det kan i ett värsta scenario visa sig att vindkraftetablering är omöjlig i stora delar av landet.

Ett första steg är att följa lagstiftningen

- Kap 6 Miljöbalken. Miljöbedömningar.

Miljöbedömningar, saknas enligt 2§ Klimatlagen.

2 § Med miljöeffekter avses i detta kapitel **direkta** eller **indirekta**, **positiva** eller **negativa**, **tillfälliga** eller **bestående**, **kumulativa** eller **inte kumulativa** och som uppstår på **kort**, **medellång** eller **lång sikt** på miljöaspekterna;

1. befolkning och människors hälsa
2. djur-eller växtarter som är skyddade enligt 8 kap. MB och biologisk mångfald i övrigt
3. mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö
4. hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt
5. annan hushållning med material, råvaror och energi, eller
6. andra delar av miljön

3 § En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska göra en strategisk miljöbedömning, om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

- **Klimatlagen 2 §**; Regeringen ska bedriva ett klimatpolitiskt arbete som

1. syftar till att förhindra farlig störning i klimatsystemet,
2. bidrar till att skydda ekosystemen samt nutida och framtida generationer mot skadliga effekter av klimatförändring,
3. är inriktat på att minska utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser och att bevara och skapa funktioner i miljön som motverkar klimatförändring och dess skadliga effekter, och
4. vilar på vetenskaplig grund och baseras på relevanta tekniska, sociala, ekonomiska och miljömässiga överväganden för "**vetenskaplig grund och baseras på relevanta tekniska, sociala, ekonomiska och miljömässiga överväganden**".

De uppenbara riskerna kan i ett värsta scenario bli samhällsfarliga och leda till implosion av folkhälsa, viktiga samhällsfunktioner och näringsgrenar.

Vägledningarna kan inte utarbetas innan det finns

- entydig kunskap om hälsoeffekterna vid långtidsexponering av infraljud, markvibrationer och turbulens-inducerat ljud (AM). I synnerhet påverkan av hjärnans aktivitet, risker för förtjockad hjärtsäck (pericarda), lungvävnad och blodkärl, samt depression.
- utvärdering av smygande påverkan av sjukvårdssektorn, medicinförbrukning, livslängd, arbetsfrånvaro och arbetsoförmåga, uppväxtmiljö och studieresultat, samt socialsystemen.
- entydig kunskap om infraljudens (eg. kraftiga pulserande och ohörbara luftvågor) maximala toppeffekter (< 10 millisekunder) och långa utbredning efter atmosfäriska skikt och över vattenytan. Särskilt beaktande av slageffekterna vid passagen av tornet och att verken inte är en punktkälla utan tre roterande ljudkällor och en fast källa (nav och torn), samt att ljud alstras i den kaotiska turbulensen långt bakom verken.
- Entydig kunskap om de industriella anläggningarnas direkta och indirekta klimateffekter.
 1. Direkta effekter.
 1. Temperaturhöjning genom molekylär värmefriktion inom de turbulenta luftmassorna.
 2. Temperaturhöjning när varmare luft pressas mot marken nattetid (+ 0,5-3,5 °C) och blockerar daggbildning.
 3. Ökade utsläpp av CO₂, metan och NO₂ ur våtmarker och humus, när markvibrationer komprimerar torvskikten och pressar ut lakvatten, varvid syre får tillträde och det bundna biologiska koleket förgasas.
 4. Minskad nederbörd då havsbaserade vindkraftverk pressar fuktig havsluft mot högre kallare luftlager, så att den kondenseras och faller som regn i havet. Luften är då torr när den når land. (Keith-Miller o Archer). Bekräftat av tyska experter och kinesiska satellitstudier.
 2. Indirekta effekter.
 1. Minskad återfångst av CO₂ genom störning av mikroorganismernas symbios, mindre tillväxt.
 2. Minskad återfångst av CO₂ genom störning av tillväxt och (markvibrationer triggar rotsystemen på bekostnad av stam, grenar och minskad bladlyta), uttorkningseffekter och insektsskador, försämrade fotosyntes och symbios, samt minskad skogsareal och behov av importerad fossilkraft när det inte blåser.

Vindkraftens direkta och indirekta klimateffekter kan vara trefaldigt högre än vad officiella källor anger (~45 g CO₂/kWh).

- Utvärdering av de nationalekonomiska effekterna på den viktiga skogsnäringen, som orsakas av direkta och indirekta klimateffekter, uttorkning, vibrationer, komprimering av humus, störning av fotosyntes och mikroorganismernas symbios, insektsskador, förstärkt ozolytprocess, minskad tillväxt och arealförluster. Med särskild fokus på skadliga effekter på närliggande skogsägares mark.
- Utvärdering av de nationalekonomiska effekterna inom lantbrukssektorn, som orsakas av direkta och indirekta klimateffekter, minskad nederbörd, livsmedelsproduktion och tillgång på dricks- och grundvatten.
- Utvärdering av de nationalekonomiska effekterna på turism och fiske.
- Utvärdering av de höjda riskerna som orsakas av infraljud, markvibrationer och turbulens (torka) på ekosystem och nationalparker, riksintresse för naturskydd och fritidsområden, Natura2000-områden och känsliga biotoper. De nu tillämpade avstånden om 0-100 meter är ett hyckleri och mångdubbla säkerhetsavstånd måste fastställas
- En nationell plan för implementering av EU:s tjäderdirektiv, som kräver stora skyddade områden (~250 km²) med specifik natur och jämn fördelning över alla län.
- Entydiga regler för förbud av industriella industrianläggningar inom vattenskyddsområden och deras tillrinningsområden med krav på hydrologisk undersökning. Idag friköper sig länsstyrelser från denna skyldighet med frapperande ansvarslöshet utan att uppfylla den svenska implementeringen av EU:s vattendirektiv.
- Kompensatoriska vindkraftsfria zoner för skydd av hotade populationer av kungsörn, berguv, fiskgjuse och andra rov- och skogsfågelarter. Samt i likhet med skyddet av de fyra nationalälvarna, bevara större kulturmiljöer för framtiden, för utveckling av alternativa skogsbruksformer, ekoturism mm.
Lämpligt är att åter ta upp tanken på den synergieffekt som kan uppnås i området Ängersjö-Ljusnan-Voxnan, i gränsområdet Härjedalen-Dalarna-Hälsingland, som sedan något år utsågs till UNESCO:s biosfärkandidatområdet Voxnadalen. Det skulle fortfarande vara möjligt genom återkallande av två mindre och felplacerade projekt (Ängersjökölen och Sandtjärnberget), framför byn Ängersjö i Härjedalen (ekonomiskt ointressanta p.g.a. för låg höjd) och projekt Kølvalen i Hälsingland (Sveaskog AB och kommunägd mark). Inlösen genom certifikatsystemet för nedlagda kostnader eller senaste köpesummor för Ängersjöprojektet till ett spanskt brevlådeföretag. Detta ligger också i linje med Januariöverens-kommelsen punkt 39 avseende ändring av Sveaskog AB:s inriktning och nödvändig forskning på alternativa skogsbruksmetoder.
- genomföra intentionerna i Januariöverenskommelsens punkter 26 och 27, avseende översyn av Sveaskog AB:s ägardirektiv med krav att vara ledande för utveckling av hållbart skogsbruk. Med särskild fokus på att inte förstöra markerna med destruktiv industriell verksamhet.
- revidera arbetsmiljöläggningen och stärka skyddet för drift och underhållspersonal (driftstopp) i vindkraftsparker, mot bakgrund av internationella rapporter om ohälsa (Infraljud?)
- utarbeta regelverk för skadestånd till medborgare som drabbats av ohälsa och privatekonomisk förlust.

3. Vilka frågeställningar är allra viktigast att få med i de regionala analyserna som görs av respektive länsstyrelse?

För tidigt väckt fråga.

Internationell grundforskning visar att havsbaserade industrianläggningar orsakar större negativ klimateffekt än fortsatt användning av fossil energi, i vart fall sett i det 10-åriga perspektiv som anses vara ödesgillt för klimatomställningen. Det gäller även större landbaserade anläggningar som därutöver får en rad kumulativt farliga effekter på människor, näringsliv och samhällsfunktioner.

Länsstyrelserna är i första hand skyldiga att avbryta pågående projektering i avvaktan på att staten

- låter vetenskaplig expertis utvärdera hälsoriskerna med infraljud, markvibrationer och turbulens. Infraljud är egentligen kraftigt pulserande ohörbara luftstötter, som kan få effekt över mycket långa avstånd (90 km), då de förstärks genom samverkan med andra vindindustriella anläggningar och bildar sammanhängande bullermattor som kan täcka större delen av landet.

- utreder den tekniska utvecklingen mot aviserade höjder om 300-400 meter och effekter på 7-20 MW, varvid de flesta landsdelar kommer att vara otänkbara. De presenterade kartorna kan då snart vara inaktuella.

Staten är därmed skyldig att

- införa moratorium för de flesta projekt

- förbjuda tillämpning av dBA enligt WHO
- påbörja utveckling av nya regelverk i samverkan med sjukvården (WHO)
- förbjuda tillämpning av beräkningsmodellen NORD2000
- Inrätta oberoende tredjepartsorgan för
 - tillämpning av dessa modeller vid beräkning och framtagning av beslutsunderlag till miljöprövningsprocesser.
 - kontrollmätningar av miljötillståndens bullerkriterier för operativa anläggningar.

Analysen ska särskilt

- granska förstärkningseffekter som uppstår genom infraljudens integration med markvibrationer, resonans i byggnader och ljud (AM), som bildas i den kaotiska turbulensen långt bakom verken.
- uppdra åt Uppsala Universitet att utveckla ny simuleringsmodell för numerisk 3D-analys av infraljud och markvibrationer. Som beaktar lokal topografi och meteorologiska förhållanden och inte tillämpar utslätande medelvärden, utan utgår från den höga slagverkan som alstras av max-värden (>120 dBZ) och som ligger i paritet med människans hörseluppfattning, smärtupplevelse och som inte kan mätas med standardutrustning.
- revidera regelverket för beräkning av vindkraftsbuller enligt framtagna simuleringsmodeller, som inkluderar infraljud, markvibrationer och amplitudmodulerat ljud från högt placerade pulserande ljudkällor, i områden med lågt bakgrundsljud, i kallt nordiskt klimat.
- låta Elforsk revidera regelverk för mätning av vindkraftsbuller, som inkluderar infraljud, markvibrationer och amplitudmodulerat ljud, samt beaktar lokala topografiska förutsättningar ljud från högt placerade pulserande ljudkällor i områden med lågt bakgrundsljud i kallt nordiskt klimat.
- utvärdera infraljudens medicinska, patologiska och psykologiska långtidseffekter och de epidemiologiska följd effekterna på folkhälsa, medicinkonsumtion och konsekvenser för sjukvårdssektorn.
- utvärdera de havsbaserade industrianläggningarnas effekter på det lokala klimatet i kustområden och dess inland samt de specifika konsekvenserna för livsmedelsproduktion, dricksvattentillgång och kustfisket.
- utvärdera de landbaserade industrianläggningarnas lokala och globala klimateffekter genom ökad emission av klimatgaser från våtmarker och skogar, reducerad CO₂-upptagning ur atmosfären etc.
- utvärdera industrianläggningarnas skadliga effekter på den nationellt viktiga skogsnäringen, som orsakas av uttorkning, vibrationer, komprimering av humus, störning av fotosyntes och mikroorganismernas symbios, insektsskador, förstärkt ozolytprocess, minskad tillväxt och arealförluster.
- utvärdera konsekvenserna för biologisk mångfald, artskydd, ekosystemtjänster, naturskyddsområden, samt förutsättningar för att nå de nationella miljö- och Agenda 2030-målen, samt EU-direktiven för stopp för fragmentering av skogsmarker och skydd av fjällnära skog.
- prioritera implementeringen av EU-Birds Directive – Annex 1-3, Tetrao urogallus. Tjäder. Med krav på större områden med specifik natur, jämt fördelad över samtliga län.
- genomföra intentionerna i Januariöverenskommelsens punkter 26 och 27, avseende översyn av Sveaskog AB:s ägardirektiv med krav att vara ledande för utveckling av hållbart skogsbruk.
- revidera arbetsmiljölagstiftningen och stärka skyddet för drift och underhållspersonal i vindkraftsparker.
- utarbeta regelverk för skadestånd till medborgare som drabbats av ohälsa och privatekonomisk förlust.
- besluta om vindkraftsfri och kulturminnes-skyddad zon i området Ängersjö-Ljusnan-Voxnan i gränsområdet Härjedalen-Dalarna-Hälsingland. I likhet med skyddet av de fyra nationalälvarna, i syfte att vidta nödvändig kompensatorisk åtgärd och skapa fristad för den hotade kungsörnspopulationen, berguvar och fiskgjusar. Synergieffekt kan uppnås med UNESCO:s biosfärkandidatområde Voxnaden i samma område och ligger i fas med Januariöverenskommelsen punkt 39 (Sveaskog AB) och forskning på alternativa skogsbruksmetoder.

4. Vad är viktigast för att skapa lokal nytta i samband med vindkraftsetableringar.

Ledande och irrelevant frågeställning.

Internationell grundforskning visar att havsbaserade industrianläggningar orsakar större negativ klimateffekt än fortsatt användning av fossil energi, i vart fall sett i det 10-åriga perspektiv som anses vara ödesgillt för klimatomställningen. Det gäller även större landbaserade anläggningar som därutöver får en rad kumulativt farliga effekter på människor, näringsliv och samhällsfunktioner.

Länsstyrelserna är i första hand skyldiga till att avbryta pågående projektering i alla kommuner i avvaktan på att staten genomför åtgärder som presenterats i föregående ruta.

5. Synpunkter på förslaget på förändrad kommunal tillstyrkan?

För tidigt väckt fråga.

Centralmakten måste först utvärdera de destruktiva effekterna och presentera vetenskapligt baserade regelverk för skydd av människors hälsa, lokalt klimat och de nationalekonomiska konsekvenserna för sjukvårdssektorn, livsmedelsproduktionen, vattentillgången, ekosystemen samt förutsättningarna att nå miljömålen, generationsmålet och Agenda2030-målen.

Vi kan inte styras av några rigida minoritetspartier som under lång tid mörklagt fakta, avvisat resultat från långtidsmätningar med förslag om sänkta bullergränser (35 dBA), ignorerar WHO:s rekommendation att tillämpa dBA och att utveckla nya regelverk i samverkan med sjukvårds-sektorn, eller direkt hindrat återkommande motioner i riksdagen som föreslagit sänkta och helt rimliga gränsvärden (35 dBA), utvärdering av destruktiva effekter på folkhälsa, klimat, ekosystem, biodiversitet och vitala näringar. En förenklad och säker process kan sedan utvecklas när det finns garanterat säkra regelverk och tredjepartsaktör som utför beräkningar och egenkontroller. Härfter skulle många onödiga överklaganden och domstolsprocesser undvikas.

Sannolikt är dock den återstående landytan inte lämplig för de framtida verken om 3-400 meters höjd och effekter om 8-20 MW. I vart fall i södra och mellersta Sverige och stora delar av Norrland.

Och havsbaserad vindkraft är helt otänkbar p.g.a. de allvarliga climateffekterna som kan medföra destruktiva effekter på land.

Vi måste våga börja acceptera naturlagarna och landskapets begränsningar och så tidigt som möjligt ta bort skygglapparna och titta utanför boxen.

6. Är det något du saknar

Analys av climateffekterna vid förbränning av bioenergi, inkluderande de transportkostnader per energienhet.

Analys av förutsättningar för blandad energimix enligt scenario 1.

Analys av internationell och inhemsk forskning och utveckling av seriekopplade minikärnkraftverk (Sverige, Estland, USA, Danmark-Norge)

Analys av vindkraftens dolda kostnader, enligt ovan.

Geopolitisk analys.

2020-11-10

Ove Björklund

God Livsmiljö Hylte

Ansluten till

Föreningen Svenskt Landskapsskydd

EPAW. European Platform Against Windpower

